

בטיחות בעבודה בקרב צוותים רפואיים

עמדות, מודעות וחסמים בדרך לבריאות העובד

ד"ר יעל סהר קוסטיס, האיגוד הישראלי לרפואה תעסוקתית

תוצאות עיקריות

97%

מהמשיבים דיווחו על דקירה מכלי חד במחלקתם

78%

מהמשיבים נדקרו בעצמם

60%

דיווח לפי פרוטוקול

25%

בלבד משתמשים בציווד בטיחותי

רקע

עובדי מערכת הבריאות (HCPs) נתונים לסיכונים תעסוקתיים רבים, בהם דקירות ממחטים וכלים חדים, העלולות לגרום להדבקה במחלות זיהומיות. הנושא מוכר ומנוהל מערכתית ברחבי העולם, אך נכון להיום, אין בישראל חקיקה המחייבת שימוש בציווד רפואי בטיחותי למניעת דקירות, ניהול רישום דקירות ואמצעי מניעה נוספים, הקיימים באיחוד האירופי ובארצות הברית. המחקר נועד לבחון את מודעותם, תפיסתם והתנהגותם של עובדי הבריאות בישראל כלפי סיכונים דקירות וציווד בטיחותי.

מטרות

איסוף מידע על מודעות, עמדות, דיווחים וחסמים של עובדי בריאות לגבי נושאים שבטיחות בעבודה, בדגש על מניעת דקירות ממחטים ושימוש בציווד רפואי בטיחותי.

שיטות

בוצע סקר מקוון בקרב מדגם מייצג של **620 עובדי בריאות** (רופאים, מתמחים ואחיות) מרחבי הארץ, בשנים 2019-2020. סך המשיבים שהשלימו את הסקר עמד על **561**. נאספו נתונים דמוגרפיים, תפיסות סיכון, התנהגויות דיווח והכשרה בנושא דקירות וציווד בטיחותי.

פירוט תוצאות

סיכון לפי תפקיד	חסמי דיווח	הכשרות	ציווד בטיחותי וחקיקה
מתמחים (80%) ואחיות (85%) דיווחו על סיכון גבוה יותר לדקירות בהשוואה לרופאים (65%).	כ-80% מאנשי הצוות מדווחים על אירוע דקירה, מרביתן אחיות, אך רק 60% מדווחות לפי פרוטוקול. הסיבות העיקריות לאי דיווח הן עומס עבודה, חוסר מודעות לחשיבות הדיווח ותפיסת סיכון נמוכה.	למעלה מ-50% מהמשיבים משתתפים בהכשרות בנושא פעם בשנה, אולם שליש אינם משתתפים כלל. המודעות לסיכונים בטיחות גבוהה יותר בקרב רופאים ואחיות בהשוואה למתמחים.	רק כ-25% מהמשיבים משתמשים בציווד בטיחותי. מרבית העובדים סבורים כי האחראים לספק ציווד בטיחותי הם המעסיקים ותומכים באימוץ חקיקה בישראל שתחייב ניהול סיכונים ושימוש בציווד רפואי בטיחותי.

מסקנות - המחקר מדגיש את הפערים הקיימים בתחום ואת הצורך הדחוף בשינוי מערכתי ומקיף בתחום מניעת דקירות בצוותי הבריאות בישראל, ברמת החקיקה, ההדרכה והיישום בשטח. פעולה משולבת של רשויות הבריאות, מעסיקים ועובדים תתרום לשיפור בטיחות העובדים ולהקטנת הסיכון להדבקות במחלות זיהומיות.